

Att utveckla anhörigstöd Chefers ansvar för personalens engagemang i anhörigarbetet

5 kap. 10 § SoL

Personer som vårdar eller stödjer närstående

Socialnämnden **ska erbjuda** stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående...

som är långvarigt sjuk, äldre eller stödjer en närstående som har funktionshinder

“Det behövs ett nytt perspektiv i det stöd som ges till anhöriga som vårdar & stödjer närstående”

- *God och förtroendefull dialog*
- *Samverka med anhöriga*
- *Anhörigas synpunkter ska beaktas vid biståndsbedömning & utförande*
- *Anhöriga ska erbjudas delta i biståndsutredningen*
- *Ta reda på anhörigas behov & informera om kommunens stödmöjligheter*
- *Hålla regelbunden kontakt & följa upp stödinsatserna*
- *Sjukvården & socialtjänsten måste samverka*

Reg. prop. 2008/09:82, sid. 21-22 och 25 - 26

Anhörigperspektivet!

- Samarbeta med anhöriga
- Lyssna på anhörigas synpunkter
- Gör anhöriga delaktiga i utredningen/verksamheten
- Ta reda på anhörigas behov av stöd
- Informera om det stöd kommunen/verksamheten erbjuder
- Håll regelbunden kontakt
- Följ upp

Kommunenkäten 2012

Tabell 1. Svarsfördelning och bortfallsredovisning på kommunenkäten 2012, relaterat till verksamhetsområde (procent).

	Äldreomsorg	Funktionshinders- verksamheten	Individ- och familjeomsorg
<i>Andel som svarat</i>	86	72	69
<i>Andel bortfall</i>	14	28	31

Kommunenkäten 2012

Tabell 2. Andel kommuner som utvecklat strategier, måldokument eller verksamhetsplaner för tillämpning av 5 kap. 10 § SoL, relaterat till verksamhetsområde (procent).

Svarsalternativ	Äldreomsorg		Funktionshinders- verksamheten		Individ-och familjeomsorg	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja	211	76	131	56	87	39
Nej	62	22	95	41	130	58
Ej svar	6	2	8	3	6	3
Totalt	279	100	234	100	223	100

Kommunenkäten 2012

Tabell 4. Andel kommuner som omsatt tillämpningen av 5 kap.10 § SoL i de kommunala riktlinjerna för handläggning, relaterat till verksamhetsområde (procent).

Svarsalternativ	Äldreomsorg		Funktionshinder		Individ- och familjeomsorg	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja	157	56	82	35	42	19
Nej	114	41	136	58	171	77
Ej svar	8	3	16	7	10	4
Totalt	279	100	234	100	223	100

Kommunenkäten 2012

Tabell 5. Kommunernas tillämpning av 5 kap.10 § SoL i de kommunala riktlinjerna för handläggning, relaterat till verksamhetsområde (procent).

	Äldre omsorg	Funktionshinder	Individ- och familjeomsorg
Rutiner för informera om kommunens anhörigstöd	55	61	40
Rutiner för utredning av anhörigas situation och behov av stöd	16	8	10
Rutiner för att beakta anhörigperspektivet i handläggningen	21	19	36

Kommunenkäten 2012

Tabell 8. Andel kommuner som avsatt medel i budget för att utveckla stödet till anhöriga under 2012, relaterat till verksamhetsområde (procent).

Svarsalternativ	Äldreomsorg		Funktionshinder		Individ- och familjeomsorg	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja	239	86	165	71	114	51
Nej*	32	11	60	26	98	44
Ej svar	8	3	9	4	11	5
Totalt	279	100	234	100	223	100

*Innefattar också vet ej svar

Kommunenkäten 2012

Tabell 12. Andel kommuner som erbjuder enskilda samtal som service, relaterat till verksamhetsområde (procent).

Svarsalternativ	Äldreomsorg		Funktionshinder		Individ- och familjeomsorg	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja	211	76	131	56	87	39
Nej	62	22	95	41	130	58
Ej svar	6	2	8	3	6	3
Totalt	279	100	234	100	223	100

Kommunenkäten 2012

Tabell 13. Andel kommuner som erbjuder anhöriga att delta i anhörigrupp som service, relaterat till verksamhetsområde (procent).

Svarsalternativ	Äldreomsorg		Funktionshinder		Individ- och familjeomsorg	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja	239	86	138	59	123	55
Nej	28	10	79	34	75	34
Ej svar	12	4	17	7	25	11
Totalt	279	100	234	100	223	100

Kommunenkäten 2012

Tabell 14. Andel kommuner som erbjuder avlösning i hemmet till anhöriga som service, relaterat till verksamhetsområde (procent).

Svarsalternativ	Äldreomsorg		Funktionshinder		Individ- och familjeomsorg	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja	215	77	137	59	46	21
Nej	53	19	79	34	142	64
Ej svar	11	4	18	8	35	16
Totalt	279	100	234	100	223	100

Kommunenkäten 2012

Tabell 7. Andel kommuner där utvecklingen av stödet till anhöriga ligger på en speciell tjänst eller funktion, relaterat till verksamhetsområde (procent).

Svarsalternativ	Äldreomsorg		Funktionshinder		Individ- och familjeomsorg	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja	244	87	179	76	120	54
Nej	28	10	45	19	94	42
Ej svar	7	3	10	4	9	4
Totalt	279	100	234	100	223	100

Kärt barn har många namn...

- Anhörigkonsulent
- Anhörigsamordnare
- Anhörigombud
- Anhörigstödjare
- Anhörigkurator
- Anhörigmotor
- Anhörigrådgivare
- Anhörigvägledare
- Anhörigkoordinator
- Anhörig inspiratör
- Anhörigambassadör
- Anhöriglänkar
- Anhörigstrateg
- Anhörig & frivilligsamordnare
- Konsulent för anhörigstöd
- Närståendesamordnare
- Närståendekoordinator
- Närståendestödjare
- Närstödssamordnare
- Språkrör – anhörig

Anhörig(stöds)paradoxen...

- **Svårigheter att hitta/få kontakt med anhöriga**
- **Svårigheter att få anhöriga att ta emot hjälp**

Varför tackar anhöriga nej...?

Det stöd som erbjuds...

- passar ej den vårdade**
- passar ej den anhöriga**
- har för dålig kvalitet**
- erbjuds vid fel tidpunkt**
- kostar för mycket**

Anhörigas upplevelser av vården och omsorgen

Att inte synas

Att inte höras

Att ingen lyssnar

En lag blir till...

TID →

Ledningens ansvar

- Svara för att 5 kap. 10 § tillämpas i socialtjänsten
- Sätt upp mål, anvisa resurser, ställ krav på uppföljning
- Samarbeta med landstinget
- Verka för att Anhörigperspektivet genomsyrar hela socialtjänsten

Verksamhets- och enhetschefens ansvar

- Utgå från de anhöriga som ni möter i verksamheten
- Ta fram konkreta mål i den egna verksamheten
- Ge personalen kunskaper om anhörigstöd - utbildning
- Ge personalen möjlighet att reflektera över hur de möter och bemöter anhöriga och hur man i vardagsarbetet kan förbättra stödet till anhöriga
- Samverkan med berörda verksamheter inom hälso- och sjukvården

Myndighetschefens och handläggarnas ansvar

- Viktigt att du som chef uppmärksammar handläggarnas ansvar för att ta reda på anhörigas behov av hjälp
- Erbjud anhöriga att delta i biståndsutredningen
- Lyssna också på anhörigas behov
- Erbjud den anhörige ett eget samtal
- Skapa förtroende och tillit
- Utforma besluten så att det passar både den närstående och den anhöriga
- Följ upp hur anhöriga har det

